

Trandberg har brugt? Jeg siger, at de ere meget stærkere, og jeg siger nu til den ærede Minister: See, dette har jeg fundet, dette er din Søns Hjortel; thi hvem har skrevet alt dette? Det har Pastor Johannes Clausen i Nylsinge! Det er altsaa dette, som Ministeren anseer for at være berettiget! Det er det, der skal lyde indenfor Folketirken som Sandheds Ord med Nanden over Isen! Dette er altsaa den kirkelige, kristelige Sandhed, der efter Ministerens Mening ex professo skal hydes det danske Folk som noget ganske Overordentligt og Mageløst, men som, saa snart det lyder udenfor denne Folketirke, saasnart en Pastor Trandberg udtaler Noget, der er omtrent ligesaa skarpt, kan der — Gud bevares! — ikke være Tale om, at en saadan Mand kan ansættes i en Frimenighed, som lønner ham. Den ærede Minister sagde ved første Behandling, at han ikke kunde troe, at en Mand, der fremkom med saadanne Udtalelser, kunde mene det alvorligt med at ville indtræde i Folketirken, og idag siger han, at han vil have en aaben Erklæring om, at han mener det Modsatte, eller, at han i alt Fald ikke vil optræde saa stærkt og aabenbart udfordrende imod Folketirken og dens Præster, som han har gjort; dette vil han have af denne Mand, førend han oplader Naadens Port for ham og lader ham blive ansat som Fripræst. Jeg siger, at dette er et tilstrækkeligt Varsel for dette Thing — om hvilket jeg dog troer, at det holder paa folkelig Frihed, — saaledes, at det ikke gaaer ind paa, hvad Udvalgets Fleertal, efter min Mening, reent iblinde, har foreslaaet, thi den Støtte og det Motiv, som det har havt, baade efter hvad den ærede Ordfører idag har fremført, og efter hvad der er anført i Betænkningen, har Ministeren selv sagt var urigtig. Det er ikke, som Fleertallet har sagt, blot en Formsag, der kun skulde kunne udelukke dem, som i deres Levnet og Embedsførelse havde gjort sig uværdige til præstelig Embede, men Ministeren har selv sagt os, at han har andre Vægtstaaale at veie Personer paa, og jeg har nu vist, hvad det er for Lødder, han og Kirkestyrelsen lægge paa Vægtstaaalen. (Verg: Personligheder!) Hvad behager?

Formanden: Det ærede Medlem skal ikke tage Hensyn til saadanne Ytringer, som fremkomme udenfor Ordenen.

Thurab: Jeg siger altsaa, at vi, naar vi see hen til disse Lødder, skulle vogte os for at give den af Fleertallet foreslaaede Bestemmelse Lovskraft, og jeg har den Tro til dette Thing, at det heller ikke skeer. Det har smertet mig, at Udvalgets Fleertal, efter al den varme Smødefkommen, som dette moderate Forslag mødte ved 1ste Behandling, har kunnet foreslaae en saadan Bestemmelse, bygget paa saadanne Grunde som de, der ere fremsførte idag og i Betænkningen, men det vilde smerte mig endnu mere, hvis Thinget skulde komme til et Resultat, der efter min fulde Overbevisning aldeles vilde tilintetgjøre den Nytte, dette Lovforslag ellers kunde stifte. Vi have Andragender fra Thyen og fra Bornholm, og vi kunne vistnok faae lignende fra mange andre Steder i Landet. Naar vi faae tilbunds, hvad det egentlig er, hvorom det gjælder, naar vi kunde see, hvilken Trang der er til Lovforslaget, hvor Mange der ønske, at de kunde faae en lodbegrundet Ret til i Fred at færdes med Sigesindede ved Siden af, og dog i Folketirken, med alle dens Goder til deres Naadighed, er jeg ogsaa vis paa, at Hjertene vilde bøies, og at Folkethinget vilde holde paa et saadant Lovforslag, indtil der ikke var Spor af Modstand imod det. Det forekommer mig — jeg kan ikke undlade at udtale det —, at Udvalgets Fleertal, naar den Bestemmelse, som det har foreslaaet i Endringsforslaget under Nr. 3, bliver vedtagen, og naar Loven derefter erholder Kongelig Stadsfæstelse, har foranlediget, at der vil falde Kirkestyrelsen og den nuværende Minister en tung Steen fra Hjertet, som de, vel at mærke, selv have væltet paa sig, thi det blev oplyst ved 1ste Behandling, at det er Kirkestyrelsen og den nuværende Minister, som have forviklet Forholdene, først paa Bornholm og siden paa Thyen. Havde de ladet dem roligt udvilde sig, havde der med meget ringe Ulempe kunnet komme en god Ordning tilstede, og nu skulde man gaae hen og læste dem Byrden ved at vedtage det Foreslaaede, som da kunde faae Kongelig Stadsfæstelse. Til Loven imidlertid dog ikke denne —